

ПРОБЛЕМИ ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ В УКРАЇНІ ТА ШЛЯХИ РЕФОРМУВАННЯ

студент гр. Ф-91 Костюченко Ю.В.

Актуальність даної теми полягає у тому, що становлення, розвиток та здійснення фінансового контролю в Україні відбувається досить повільно, зазнаючи певних перешкод у зв'язку із впливом багатьох змін, економічних тенденцій й наслідків світової фінансової кризи, що сталися протягом останніх років в економіці та фінансових відносинах України, та зумовлює необхідність у вирішенні важливого питання – удосконалення організації фінансового контролю.

Проблемами фінансового контролю займалися багато українських учених юристів та економістів, серед яких: А. Берлач , Я. Буздуган , С. Буткевич , Л. Воронова , О. Пащенко, Л. Савченко, І. Стефанюк та інші .

Аналіз результатів проведених упродовж 2011 року контрольно-аналітичних заходів свідчить, що більшість бюджетних правопорушень продовжують мати системний характер, вони повторюються із року в рік.

Таким чином, найбільш поширеними порушеннями фінансово-бюджетної дисципліни в державі залишаються :

- порушення вимог Бюджетного кодексу в частині нецільового використання бюджетних коштів, взяття до сплати зобов'язань понад затверджені асигнування, відволікання бюджетних коштів у довготривалу дебіторську заборгованість тощо;

- витрачання бюджетних коштів внаслідок оплати завищених обсягів та вартості виконаних робіт і наданих послуг;

- витрачання бюджетних коштів на придбання меблів, обладнання, автотранспорту та інших матеріальних цінностей з перевищенням граничних нормативів, а також на утримання автотранспорту понад встановлені ліміти;

- незаконна передача державного та комунального майна суб'єктам недержавної форми власності;

- незастосування обов'язкових процедур державних закупівель;

- заниження вартості активів внаслідок непроведення індексацій, а також в результаті неоприбуткування придбаного майна та лишків товарно-матеріальних цінностей.

Наявність таких порушень свідчить про низьку ефективність системи державного фінансового контролю та безвідповідальне ставлення з боку багатьох розпорядників бюджетних коштів

Аналізуючи ефективність фінансового контролю в Україні, можна виявити низку серйозних проблем становлення державного фінансового контролю.

Основними проблемами фінансового контролю є наступні:

- методологічна проблема, пов'язана з недостатньою з'ясованістю природи внутрішнього та зовнішнього фінансового контролю;
- на сьогодні державний фінансовий контроль не поширюється на доходи Державного та місцевих бюджетів;
- відсутність належного державного фінансового контролю за використанням державної та комунальної власності;
- відсутність системи здійснення контролю за використанням державних коштів.

Для підвищення ролі фінансового контролю в Україні, вирішення основних проблем у державі, що пов'язані з цим питанням, необхідно реформувати систему фінансового контролю. Щодо заходів реформування, то можна виділити наступні:

- розроблення законодавчої бази, нормативно-правових актів, інструктивних і методичних документів, що підвищують ефективність державного фінансового контролю;
- створення й відпрацювання механізму координації роботи контрольних органів;
- вирішення питання поліпшення матеріально-технічного забезпечення контрольних органів;
- проведення заходів з удосконалення професійного рівня працівників контрольних органів;
- вивчення і впровадження в практику іноземного досвіду проведення державного фінансового контролю.

Отже, реформування системи державного фінансового контролю в Україні є доволі складним процесом з рядом перешкод на його шляху, однак поступова корекція і зміна насамперед в законодавстві, дозволить встановити ефективну систему державного контролю та підвищить роль держави у регулюванні соціально-економічного розвитку країни.

Науковий керівник: ас. Шишова Ю.Г.

Економічні проблеми сталого розвитку: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої пам'яті проф. Балацького О. Ф. (м. Суми, 24–26 квітня 2013 р.): у 4 т. / за заг. ред. О. В. Прокопенко. – Суми : Сумський державний університет, 2013. – Т. 4. – С. 236-237.